

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobce: **A. A. K.**, narozený dne -
t. č. na adrese -
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 1. 8. 2018, č. j.: OAM-298/ZA-ZA04-K10-R2-2014

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 1. 8. 2018, č. j.: OAM-298/ZA-ZA04-K10-R2-2014, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2018, č. j.: OAM-298/ZA-ZA04-K10-R2-2014, kterým mu nebyla

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

prodloužena doplňková ochrana podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

2. Žalobce v žalobě namítal, že nedošlo ke změně okolností, za nichž byla doplňková ochrana udělena, změna musí být významné a trvalé povahy, k ničemu takovému nedošlo. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, proč žalovaný dříve nepovažoval možnost vnitřního přesídlení za efektivní a nyní ano. Všechny zprávy jednoznačně vypovídají o zhoršení bezpečnostní situace, konflikt je rozšířen na celé území státu. Poměry v zemi jsou totálním konfliktem, čímž se žalobcova vlast liší od států EU; totální konflikt probíhá na celém území státu, proto žalobce nemůže být nucen přistoupit k možnosti vnitřního přesídlení. Žalobce nemůže využít vnitřního přesídlení v zemi původu, nemá ani možnost se v rámci vlasti bezpečně přemísťovat; v napadeném rozhodnutí chybí úvahy o reálných životních a sociálních podmínkách vnitřních přesídlenců. Do K. vnitřně přesídlit nelze z důvodu bezpečnosti a humanitární krize. Žalovaný nedostatečně přihlédl k individuálním žalobcovým okolnostem, zejm. jeho příslušnosti k hazarské menšině a jeho statusu bývalého příslušníka afghánské armády; ani v původním rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany se žalovaný těmto okolnostem nevěnoval. Tálibán je jednoznačně možný původce pronásledování či vážné újmy. Žalovaný se dostatečně nevěnoval ani trestu, jenž by žalobci hrozil za dezerci. Žalovaný se shromážděnými podklady pracoval selektivně, informace dezinterpretoval v žalobcův neprospěch a bezdůvodně odmítl použít zprávy, jež navrhoval samotný žalobce, které přitom byly aktuální, relevantní a z objektivních zdrojů; zprávy použité žalovaným byly značně obecné, nereflektující individuální okolnosti případu, některé ze zpráv byly zastaralé; své výtky žalobce vyjadřoval během seznámení se s podklady rozhodnutí, což však žalovaný zcela ignoroval; žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Žalovaný neshledal důvody pro prodloužení doplňkové ochrany a řádně posoudil možnost vnitřního přesídlení. Obava z trestu za dezerci z armády není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. K obavám z dezerce a z příslušnosti k hazarské menšině se žalovaný dostatečně vyjádřil již v původním rozhodnutí. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
6. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože postupoval dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) SŘS.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 23. 8. 2016 podal žalobce žádost o prodloužení doplňkové ochrany, kterou odůvodnil nezlepšením celkové bezpečnostní situace v zemi a pronásledováním z důvodu příslušnosti k etnické menšině Hazárů. Stran bezpečnostní situace naopak došlo k jejímu zhoršení.
8. Během pohovoru vedeného dne 12. 9. 2016 žalobce dále uvedl, že situace ve vlasti se ještě zhoršila, je též Hazár. Za tři roky si snažil obnovit své doklady ze školy, je vojenský pilot, chce pracovat jako pilot vrtulníku, ale nedaří se mu sehnat práci; chtěl studovat univerzitu,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

udělal přijímací zkoušky, kvůli penězům nemohl studovat, nyní pracuje v restauraci v B. Až do roku 2009 žil v G., poté byl na vojenské škole v K., tam jsou nyní poměry horší, než když odcházel. Celá jeho rodina žije ve vlasti v G. Jeho příbuzní nemají potíže v souvislosti s bezpečnostními poměry, nebezpečí jim hrozilo skrz osobu žalobce, jelikož byl voják sloužící v K., když tam není, nic jim nehrozí. Osobně žádné potíže v souvislosti se svou etnickou příslušností neměl. V ČR nemá žádné rodinné příslušníky ani sociální vazby a je zdrav.

9. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 10. 2014, č. j.: OAM-298/ZA-ZA04-K03-2014, byla žalobci udělena na dobu 24 měsíců doplňková ochrana; podle názoru žalovaného byly naplněny důvody dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
10. Dne 19. 10. 2016 se žalobce mohl seznámit s podklady. S některými podklady se seznámil, ale nechtěl se k nim vyjádřit, navrhnout doplnění podkladů ani se vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití. Dále uvedl, že ke změně poměrů ve vlasti nedošlo, situace se ještě zhoršila.
11. Rozhodnutím ze dne 19. 1. 2017, č. j.: OAM-298/ZA-ZA04-P06-PD1-2014, nebyla žalobci prodloužena doplňková ochrana podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu.
12. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Brně. Rozsudkem ze dne 26. 9. 2017, č. j.: 33 Az 3/2017 – 91, bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno. V novém rozhodnutí se měl žalovaný zabývat možností žalobcova vnitřního přesídlení v rámci jeho vlasti.
13. Dne 30. 5. 2018 se žalobce mohl seznámit s podklady rozhodnutí. Žalobce si pořídil fotokopie zpráv o situaci v zemi; dále mu byla poskytnuta lhůta 14 dní k písemnému vyjádření. Na místě se nechtěl vyjádřit, navrhnout doplnění podkladů, uvést nějaké další skutečnosti či informace ani se vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití. V uvedené lhůtě se žalobce vyjádřil, přičemž sdělil, že zpráva EASO o bezpečnostní situaci v Afghánistánu není dostatečně aktuální, existuje již novější zpráva EASO, která se mj. věnuje i přímo poměrům v provincii G. Neaktuální je i informace Ministerstva zahraničních věcí ČR z roku 2015, informace EMN z listopadu 2017 není relevantní a rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci A. M. proti Nizozemí by neměl být podkladem. Zbývající zprávy poukazují na zhoršující se bezpečnostní poměry, avšak jsou obecné, jelikož se netýkají situace v G., nejsou zohledněna specifika skupiny Hazárů. Žalovaný měl k podkladům připojit zprávu Amnesty International z října 2017. Doplňková ochrana mu měla být prodloužena.
14. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí.
15. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
16. Mezi oběma účastníky bylo nesporné, že bezpečnostní situace v Afghánistánu obecně se v průběhu let 2017 a 2018 nadále zhoršovala, což platilo i pro provincii G., kde má žalobce pobyt. Po žalobci proto nelze požadovat, aby se vrátil do místa svého původního bydliště (vizte s. 13 odstavec druhý napadeného rozhodnutí).
17. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobci již ve vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu, proto už není udělené doplňkové ochrany zapotřebí a žalobce může využít alternativu vnitřního přesídlení v rámci své vlasti.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

18. Rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany ze dne 1. 10. 2014 odůvodňuje naplnění ustanovení § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona o azylu v případě žalobce pouze blíže nespecifikovanou aktuální bezpečnostní situací v zemi, kterou opírá o výňatky ze dvou zpráv o zemi původu, a sice z informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a z informace UNAMA z července 2014.
19. Má-li žalovaný prodloužení doplňkové ochrany odepřít, musí prokázat zásadní změnu okolností v těch aspektech, jež dříve považoval za klíčové. Rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany není rozhodnutím „na zelené louce“, kdy se od základu zkoumají důvody pro udělení mezinárodní ochrany, jako je tomu při první žádosti o mezinárodní ochranu. Jádro prodlužovacího řízení podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu představuje posouzení toho, zda se zásadním způsobem změnily okolnosti, jež vedly k udělení mezinárodní ochrany. Fakticky se jedná o jakýsi přezkum, který vychází z původního rozhodnutí a konfrontuje jej s aktuální situací. Stěžejní důvody, jež dříve vedly k udělení doplňkové ochrany, nelze v prodlužovacím řízení zpětně měnit nebo dokonce doplňkovou ochranu neprodloužit s odůvodněním, že mezinárodní ochrana neměla být v původním rozhodnutí vůbec udělena.
20. K obdobným závěrům došel i Nejvyšší správní soud; své názory vyjádřil v právní větě k rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j.: 7 Azs 21/2011 – 57: *„Odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je možné, pouze pokud okolnosti, které vedly k jejímu udělení, zanikly nebo se změnily do té míry, že jí již není zapotřebí. Pro účely rozhodování o odnětí doplňkové ochrany jsou tyto okolnosti fixovány v důvodech rozhodnutí o jejím udělení a následně je nelze beze změny či zrušení tohoto rozhodnutí (např. cestou mimořádných opravných prostředků) měnit. Důvodem odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) citovaného zákona proto nemůže být, dospěje-li správní orgán dodatečně k závěru, že tato ochrana vůbec neměla být rozhodnutím o jejím udělení poskytnuta, a snaží-li se jejím odnětím „revidovat“ původní rozhodnutí.“* Byť se judikát explicitně týká ustanovení § 17a zákona o azylu (vznik důvodů pro odejmutí doplňkové ochrany), musí se totožný způsob posouzení použít i u druhé kumulativní podmínky (žadatelé hrozí i nadále vážná újma ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu).
21. V napadeném rozhodnutí konstatuje žalovaný podstatnou změnu situace v zemi původu, kvůli níž již není doplňkové ochrany žalobci zapotřebí, dále se věnuje žalobcově možnosti využít vnitřního přesídlení v rámci vlasti.
22. V rozhodnutí ze dne 1. 10. 2014, jímž byla žalobci udělena doplňková ochrana, se žalovaný možností vnitřního přesídlení vůbec nezabýval.
23. Na základě výše uvedeného považuje soud za přípustné toliko, aby žalovaný odepřel žalobci prodloužení mezinárodní ochrany z důvodu možnosti vnitřně přesídlit pouze za situace, kdy prokáže a odůvodní, proč dříve nemohl vnitřního přesídlení využít a nyní již může.
24. Jelikož v původním rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany se situací vnitřních přesídlenců vůbec nezabýval, byl žalovaný povinen v napadeném rozhodnutí popsat poměry vnitřních přesídlenců v Afghánistánu ke dni vydání původního rozhodnutí (1. 10. 2014), pak charakterizovat aktuální situaci vnitřních přesídlenců a nakonec obě situace porovnat.
25. Těmto požadavkům však žalovaný nedostál.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

26. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vcelku podrobně popsal aktuální situaci vnitřních přesídlenců, nevyjádřil se však k poměrům, které zde panovaly na podzim roku 2014. Dřívější situaci vnitřních přesídlenců žalovaný neřešil. Pouhý odkaz na jednání jiných států EU, které afghánské žadatele o mezinárodní ochranu vrací do země původu, není s to odůvodnit podstatnou změnu poměrů v žalobcově vlasti.
27. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval zásadní a trvalé změny situace v Afghánistánu, aniž by se zabýval tím, v čem tyto změny spočívají. V důsledku toho není zřejmá opodstatněnost jeho závěrů o neprodloužení doplňkové ochrany.
28. Pokud jde o rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2017, č. j.: 33 Az 3/2017 – 91, nepodařilo se žalovanému závazný právní názor respektovat. Krajský soud žalovaného zavázal, aby posoudil možnost žalobcova vnitřního přesídlení, ale tuto direktivu bylo nutno interpretovat v kontextu celého rozsudku i platné právní úpravy. Krajský soud na s. 12 a 13 svého rozsudku jasně uvedl, že rozhodování dle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu je založeno „*na klauzuli rebus sic stantibus, tedy zásadní či podstatné změně rozhodných okolností*“; to se, jak dodává zdejší soud, samozřejmě týká i možnosti vnitřně přesídlit v rámci vlasti. Stejně závěry nepochybně plynou i z platné právní úpravy, která je ostatně v uvedeném rozsudku citována. S odkazem na rozsudek krajského soudu nelze argumentovat tím, že žalovanému stačilo posoudit současné poměry vnitřních přesídlenců v žalobcově zemi původu, aniž by je porovnal se situací těchto osob, která zde panovala v době vydání rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany dne 1. 10. 2014.
29. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) SŘS.
30. Žalobní námitka, kterou mohl soud přezkoumat, se týkala zpráv, které žalobce žalovanému navrhl jako důkaz v průběhu azylového řízení.
31. Žalovaný si v azylovém řízení opatřil dostatečné podklady o situaci v zemi, které byly relevantní a pro účel řízení i aktuální. Na základě zpráv, které shromáždil žalovaný, bylo možné zjistit skutečný stav věci. Poměry v provincii G. přitom nebyly mezi účastníky v zásadním ohledu sporné. Je třeba dát za pravdu žalovanému, který z důvodu hospodárnosti řízení obsah článků nepřekládal a nebral jej v potaz při zjišťování skutkového stavu. Vzhledem k nespornosti stanovisek účastníků ohledně situace v G. by bylo další dokazování v tomto aspektu skutečně irelevantní a poměry ve zbytku země bylo možno dostatečně posoudit ze zpráv shromážděných žalovaným. Nevyužití podkladů navrhaných žalobcem žalovaný řádně odůvodnil na s. 10 a 11 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný argumentoval mj. jejich nadbytečností a nehospodárností jejich překladu; takové závěry nelze v daném kontextu seznat nezákonnými. Soud tudíž tuto námitku neshledal důvodnou, nicméně pro nové posouzení žalobcovy situace po zrušení napadeného rozhodnutí bude třeba zajistit nové aktuální zprávy.
32. Ze všech výše uvedených důvodů soud na základě ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) SŘS žalobou napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
33. V novém rozhodnutí žalovaný žalobci prodlouží doplňkovou ochranu, nebo přezkoumatelným způsobem porovná situaci afghánských vnitřních přesídlenců, která zde byla v době vydání původního rozhodnutí ze dne 1. 10. 2014, s jejich aktuálními poměry a prokáže jejich podstatné a trvalé zlepšení, přičemž se zaměří na reálnou situaci, jakož i individuální žalobcovy poměry (zejm. příslušnost k hazárské menšině, členství v afghánské

armádě a dezerci z ní). Žalovaný jasně odliší, jaká situace ve vztahu k vnitřnímu přesídlení panovala v Afghánistánu ke dni 1. 10. 2014, a jak se od té doby změnila, příp. stabilizovala. Podstatná změna poměrů vnitřně přesídlených osob ve srovnání se dnem 1. 10. 2014 bude dostatečně zřejmá z podkladů obsažených ve správním spisu. Podle ustanovení § 78 odst. 5 SŘS je žalovaný tímto právním názorem Městského soudu v Praze vázán.

34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalovaný neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobci náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřípustná.

Praha 27. červen 2019

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně